

Biodiversity Education around the Caspian Sea

A joint project managed by the Field Studies Council UK, the Caspian Environment Programme and partners around the region. Funded by the UK government's Darwin Initiative, the *overall goal* of the project is protect the biodiversity of the Caspian Sea through enhanced biodiversity Education and action in schools. Our *specific objectives* are to

- Increase school students and teachers knowledge about biodiversity in the context of sustainable development stressing the importance of monitoring and biodiversity protection.
- Provide support for teachers in the form of training and teaching materials to integrate biodiversity learning into school programs
- Develop systems and resources to allow schools and communities to monitor and record Caspian Biodiversity.

What have we done so far?

- We have produced a series of five large full colour posters about biodiversity issues around the Caspian in each national language, supported by a Guide for teachers on how to use the posters and training.

What is going to happen in the future?

- These posters and handbooks will be distributed to schools each partner will run a short training event for pilot schools
- We shall be producing a biodiversity monitoring key that groups of young people in schools and communities can use to evaluate the status of biodiversity around the Caspian. We shall focus on wetland birds in the first instance.
- The project is in the process of setting up a web site.

The project is managed jointly by the Field Studies Council and Caspian Environment Programme working with local partners in each country. More information about both organisations can be found on our web sites (www.field-studies-council.org and www.caspianenvironment.org) More information about the Darwin Initiative can be found on the Darwin web site (www.darwin.gov.uk)

The Partners in each country are

Azerbaijan	Regional Environment Centre, Caucas
Iran	South Caspian Institution for Environmental Science
Kazakhstan	Central Asia Regional Environment Centre
Russia	Centre for Environmental Education, Astrakhan
Turkmenistan	Khazer Nature Reserve

Образование по биоразнообразию и действиям, предпринимаемым в регионе Каспийского моря

Совместный проект, осуществляемый НПО «Обучение на природе» (Field Studies Council, Великобритания), а также Каспийской Экологической Программой и партнерами в регионе. Финансируется средствами Инициативы Дарвина правительства Великобритании. *Общей целью* проекта является защита биоразнообразия Каспийского моря через усиление образования в области биоразнообразия и мероприятиях в школах.

Наши *конкретные задачи*:

- Повышение знаний учеников и учителей школ о биоразнообразии в контексте устойчивого развития, делая акцент на важности мониторинга и защиты биоразнообразия.
- Предоставить поддержку учителям в форме тренингов и образовательных материалов для интегрирования вопросов биоразнообразия в школьные программы.
- Разработать системы и ресурсы для предоставления возможности школам и сообществам проводить мониторинг и учет Биоразнообразия Каспия.

Что уже было сделано нами?

- Мы разработали пять больших полноцветных плакатов по вопросам биоразнообразия на Каспии на каждом из национальных языков, подкрепленные Пособием для учителей о том, как использовать эти плакаты и тренингам.

Что произойдет в будущем?

- Эти плакаты и пособия будут распространены среди школ; каждый из партнеров проведет короткое тренинговое мероприятие для пилотных школ.
- Мы разработаем ключ мониторинга биоразнообразия, который может быть использован молодыми людьми в школах и сообществами для оценки состояния биоразнообразия на Каспии. К примеру, мы будем фокусироваться на болотных птицах.
- Проект находится на стадии разработки Веб-сайта.

Проект осуществляется совместно НПО «Обучение на Природе» и Каспийской Экологической Программой, в сотрудничестве с местными партнерами в каждой стране. Более подробная информация о деятельности этих двух организаций может быть найдена на следующих Веб-сайтах: (www.field-studies-council.org и www.caspianenvironment.org). Более подробная информация о Дарвиновской инициативе доступна на Дарвиновском Веб-сайте (www.darwin.gov.uk)

Партнерами проекта в каждой стране являются:

Азербайджан	Региональный Экологический Центр Кавказа
Иран	Южно-Каспийский Институт Экологических Наук
Казахстан	Региональный Экологический Центр Центральной Азии
Россия	Центр Экологического Образования, Астрахань
Туркменистан	Заповедник «Хазер»

Biodürlülük we Kaspiý deňziniň sebitinde görmäge girişýän çäreler boýunça bilimi

“Tebigatda öwretmeklik” (“Field Studies Council”, Beýik Britaniýa) HDG (hökümete dahylsyz gurama), şeýle hem Kaspiý Ekologik Maksatnamasy we sebitdäki hyzmatdaşlary tarapyndan bilelikdäki ýerine ýetirilýän taslamasy Beýik Britaniýanyň Darwin Başlangyjynyň serişdeleri hasabyndan maliýeleşdirilýär.

Taslamanyň umumy maksady – bu Kaspiý deňziniň biodürlülük pudagynda bilimleriniň we mekdeplerdäki çäreleriniň güýçlendirmekliginiň üsti bilen Kaspiý deňziniň biodürlüligini gorap saklamakdyr.

Biziň aýdyň meseleler şu aşakdakylardyr:

- biodürlüligine gözegçilik etmegi we oňy gorap saklamagy nygtamak bilen, durmukly ösüş çygrynda mekdeplerde okuwçylaryň we mugallymlaryň biodürlülük barada bilimlerini ýokarlandyrmak;
- biodürlülük boýunça meseleleri mekdepleriň okuw maksatnamalaryna integrirlemek üçin mugallymlara okuw tejribeleri we okuw maglumatlary görnüşinde hemaýat etmek;
- mekdeplere we toparlara Kaspiýniň biodürlüligine gözegçilik etmek we oňy hasaba almak mümkinçilikleri bermek üçin ulgamlary we serişdeleri işläp taýýarlamak.

Biz tarapyndan näme iş edildi?

Biz milli dillerinde Kaspiýniň biodürlülük meseleleri boýunça 5 sany uly reňkli plakatlary işläp taýýarladyk.

Geleşde name bolar?

- Bu plakatlary we görkezme esbaplary mekdepleriň arasynda ýaýradylar; synag mekdepler üçin her bir hyzmatdaşy gysga wagtlaýyn okuw tejribeçilik çäresini geçirer;
- Biz biodürlüligine gözegçilik etmegiň açary işläp taýýarlanarys. Meselem, biz batgalyk guşlaryna aýratyn üns bereris.
- Taslama boýunça Web-saýt dörediler, häzirki wagtda ol işläp taýýarlanylýar.

Taslama “Tebigatda öwretmeklik” HDG-sy we Kaspiý Ekologik Maksatnamasy tarapyndan we her ýurtdaky ýerli hyzmatdaşlary bilen bilelikde ýerine ýetirilýär.

Bu iki guramalarynyň işleri barada giň maglumatlary şu aşakdaky saýtlarda bilip bolýar (www.field-studies-council.org we www.caspianenvironment.org). Darwinyň başlangyjy barada maglumatlary bolsa Darwinyň web-saýtynda bilip bolýar (www.darwin.gov.uk).

Her ýurt boýunça taslamanyň hyzmatdaşlary şu aşakdakylardyr

Azerbaýjan	Kawkazyň Sebitleýin Ekologiki Merkezi
Eýran	Ekologiki Ýlymlaryň Günorta-Kaspiý Instituty
Gazagystan	Merkezi Aziýa Sebitleýin Ekologiki Merkezi
Orsýet	Ekologiki Bilim Merkezi, Astrahan şäheri
Türkmenistan	Hazar goraghanasy

“Bioloji müxtəliflik üzrə təhsil və Xəzərin ətrafında fəaliyyət”

Böyük Britaniyanın “Field Studies Council”, Xəzər Ekoloji Proqramı və regional partnyorlar tərəfindən idarə olunan birgə layihədir. Britaniya hökumətinin Darwin Təşəbbüsü tərəfindən maliyyələşdirilir.

Layihənin *ümumi məqsədi* - məktəblərdə bioloji müxtəliflik üzrə tədrisin artması vasitəsi ilə Xəzər dənizinin biomüxtəlifliyinin qorunmasıdır.

Bizim *xüsusi məqsədlərimiz*

- həyat qabiliyyətinin inkişafı üçün monitorinqin və biomüxtəlifliyin qorunmasının əhəmiyyətliyi kontekstində biomüxtəliflik haqqında məktəblilərin və müəllimlərin biliklərini artırmaq;
- biomüxtəliflik üzrə tədris materiallarının məktəb proqramlarına daxil edilməsində və dərslərin aparılmasında müəllimlərə yardım göstərmək;
- sistemləri və ehtiyatları inkişaf etdirməklə, məktəb və icmalara Xəzər dənizinin biomüxtəlifliyi üzrə nəzarət və qeyd aparmaq imkanı verməkdir.

İndiyədək nə etmişik?

- biz, Xəzər ətrafında biomüxtəliflik problemləri haqqında, hər milli dildə, 5 böyük, rəngli tədris posterləri və müəllimlər üçün posterlərin istifadəsinə aid metodik-informasiya vəsaitini istehsal etmişik.

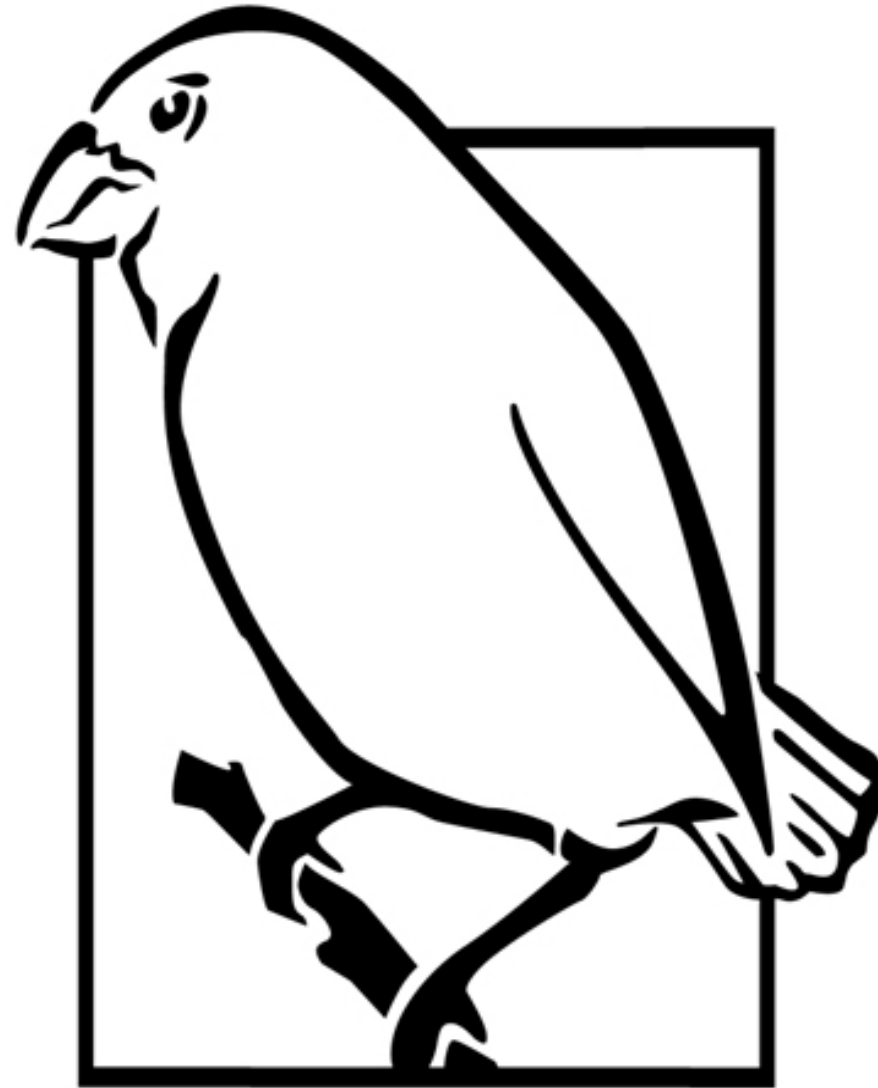
Gələcəkdə nə edəcəyik?

- posterlər və metodik-informasiya vəsaitləri məktəblər arasında paylanacaq, hər partnyor seçilmiş “pilot” məktəbləri üçün qısa treninq aparacaq;
- biz biomüxtəlifliyin monitorinqini aparacağıq ki, məktəblərdə və icmalarda gənclər qrupları Xəzər ətrafında biomüxtəliflik vəziyyəti haqqında məlumatdan istifadə edə bilsinlər. Biz diqqətimizi ən əvvəl bataqlıq quşlara yönəldəcəyik;
- layihə veb saytı sazılma prosesindədir.

Layihə hər ölkədə yerli partnyorlarla əməkdaşlıq edərək “Field Studies Council” və Xəzər Ekoloji Proqramı ilə idarə olunur. Bu iki təşkilat haqqında daha çox məlumatı www.field-studies-council.org <http://www.field-studies-council.org> və www.caspianenvironment.org <http://www.caspianenvironment.org> saytlarında əldə etmək olar. Darwin Təşəbbüsü haqqında məlumatları www.darwin.gov.uk <http://www.darwin.gov.uk> saytında tapa bilərsiniz.

Xəzəryanı ölkələrdə partnyorlarımız:

- Azərbaycan - Qafqaz üçün Regional Ekoloji Mərkəzinin layihə ofisi
- İran - Ekoloji elm üçün Cənubi Xəzər institutu
- Qazaxıstan - Mərkəzi Asiya üçün Regional Ekoloji Mərkəzi
- Rusiya - Ekoloji təhsil mərkəzi, Həştərxan
- Türkmənistan - Xəzər qoruğu

DARWIN INITIATIVE

Biodiversity Education around Caspian Sea

آموزش تنوع زیستی و فعالیت های مربوطه در بیرون دریای خزر

این یک پروژه مشترک است که توسط “شورای مطالعات میدانی” انگلستان (FSC)، “برنامه محیط زیست دریای خزر” (CEP) و دیگر همکاران پروژه در منطقه مدیریت شده و توسط “دولت انگلستان” (موسسه داروین Darwin Initiative) پشتیبانی مالی می شود.

هدف کلی پروژه حفاظت از تنوع زیستی دریای خزر از طریق بالا بردن سطح آموزش تنوع زیستی و فعالیت های مربوطه در مدارس است. اهداف خاص پروژه عبارتند از:

- افزایش سطح دانش و آگاهی دانش آموزان و آموزگاران در باره تنوع زیستی و توسعه پایدار، با تاکید بر اهمیت پایش و حفاظت گ و نه ها و زیست بوم ها
- پشتیبانی و حمایت آموزگاران از طریق تجهیز آنان به مطالب آموزشی لازم به منظور تلفیق آموزش تنوع زیستی در برنامه مدارس
- تدوین روش ها و ارائه ابزار لازم برای ارتقاء توان و ظرفیت مدارس و جوامع منطقه برای پایش و ثبت اطلاعات مربوط به تنوع زیستی در منطقه خزر

تا کنون چه کارهایی انجام داده ایم؟

- مجموعه ای از پنج پوستر بزرگ تمام رنگی درباره موضوعات و مشکلات تنوع زیستی اطراف خزر به زبان ملی هر یک از کشورهای منطقه تهیه کرده ایم که به همراه آن یک کتابچه راهنما برای آموزگاران در مورد چگونگی استفاده از پوستر ها در راستای آموزش تنوع زیستی نیز می باشد.

در آینده چه کارهایی انجام خواهد شد؟

- پوسترها و کتابچه های راهنما در تع دادی از مدارس مناطق ساحلی توزیع خواهند شد، و هر همکار پروژه می بایستی یک دوره کوتاه آموزشی برای آموزگاران مدارس ه دف در کشور خود برگزار نماید.
- کلید شناسایی گونه ها را نیز برای پایش تنوع زیستی تهیه خواهیم کرد که گروه های مختلف جوانان در مدارس و نیز سایر شهروندان بتوانند از آن برای شناسایی و ارزیابی وضعیت تنوع زیستی در محیط اطراف خود استفاده کنند. در مرحله اول، توجه ویژه ما بر پرندگان تالابی متمرکز خواهد بود.
- پروژه در حال راه اندازی یک وب سایت نیز می باشد.

این پروژه مشترک با همکاری “شورای مطالعات میدانی”، “برنامه محیط زیست دریای خزر” و همکاران محلی پروژه در هر کشور مدیریت می شود. اطلاعات بیشتر در مورد دو سازمان مذکور را می توانید در وب سایت های ما بیابید (www.field-studies-council.org) و برای آشنایی با “موسسه داروین Darwin Initiative” از سایت www.darwin.gov.uk دیدن فرمائید.

همکاران پروژه در کشورهای بیرون دریای خزر عبارتند از:

- آذربایجان مرکز زیست محیطی منطقه ای برای قفقاز (REC - Caucasus)
- ایران موسسه خدمات زیست محیطی خزر جنوبی (SCIENSE)
- قزاقستان مرکز زیست محیطی منطقه ای برای آسیای میانه (REC- Central Asia)
- روسیه مرکز آموزش زیست محیطی، آستاراخان (CEE - Astrakhan)
- ترکمنستان ذخیره گاه طبیعی خزر (Khazer Nature Reserve)